

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Número 183

Any XV

NOVEMBRE, 2001

**A l'escola
se celebrà
la festa de
les Verges
fent una
bunyolada**

**El
Carrerany
fent la
volta al
Puig Roig,
feia goig.**

Amb aquest número us
entregam el tercer fascicle
del col·leccionable
«Quaderns d'usos,
costums
i oficis pagesos»

Sumari

Editorial i sumari	2
Excursió al Puig Roig	3
Dia 18 de novembre excursió a la Costerà	3
L'any 2001: Any Europeu de les Llengües	4
Així com m'ho contaren, ho cont	6
Un home, un Déu	8
Crònica des esdeveniments de Rwanda	9
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps.	15
De Viatge, amb Viatges Martel	15
Tardor esplendorosa i profunda	16
Anau en compte amb els telèfons 906	17
De parts i quarts i altres flors verinoses ..	18
Resposta del Consell de Redacció	18
Llums i tenebres	19
Preguntes innocents	20
Sí a l'Ecotaxa	21
Vots en femení singular	22
Carrerany Esportiu: futbol i futbet	23
Trobada de Músics per la Lengua	24

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol
Joan Gelabert
Maria Margalida Jordà
Antoni Gelabert

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

EDITORIAL

Acabam de començar el més de novembre. Això vol dir que a l'any 2001 li queden dos mesos escassos de vida. Ens acostam a una altra fita històrica tal com hem anat vivint aquests darrers anys: efecte dos mil, canvi de segle, ... A la pesseta també li queda molt poc temps de vida. Ara el que s'usa és parlar de la seva mort i del seu successor: l'euro.

Que ja l'heu vist? És atractiu? Ens anirà millor que amb la pesseta? Pitjor? Fa mal fer prediccions, però el que és segur que no a tots ens anirà igual. On sí haurem notat el canvi és en les anotacions bancàries ja que aquestes sí que estan complimentades en euros. Els llibres escolars, sobre tot els de matemàtiques, s'han actualitzat i totes els problemes de compres i vendes es fan en euros. Contínuament trobam propaganda als mitjans audiovisuals dels terminis del canvi i també de les seves equivalències amb la moneda que és a punt de morir. La llista es faria molt llarga si la volguéssim fer completa. Però és que passats aquests dos mesos serà el que ens quedarà i la pesseta passarà a la història així com ja hi han passat les lliures, els reials, els dobles de vint,...

Aquest és un procés de canvi al qual hi estam abocats i que ens permetrà relacionar-nos econòmicament tots els ciutadans europeus sense traves. La primera passa la donà l'estat espanyol quan ingressà al club de la Comunitat Europea i es llevaren les fronteres entre els països membres. Les relacions i el coneixement entre les diferents comunitats sempre acosta els seus membres i lleva les asprors que hi pugui haver entre ells.

A la nostra Comunitat li quedarà lluitar dins aquest marc econòmic comú, pel reconeixement de la nostra llengua com a eina de comunicació, com a novena llengua més emprada que és dins de la comunitat europea, rang que no es veu reflectit a nivell de drets.

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Antoni Gelabert Mas, Miquel Oliver i Roig, Miquel Rosselló i Quetglas, Lluc Matas, Jeroni Bergas Ferriol, Francisca Mas Ximenis, Melción Rosselló i Cecili Buele i Ramis

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Joan Gual Bergas
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

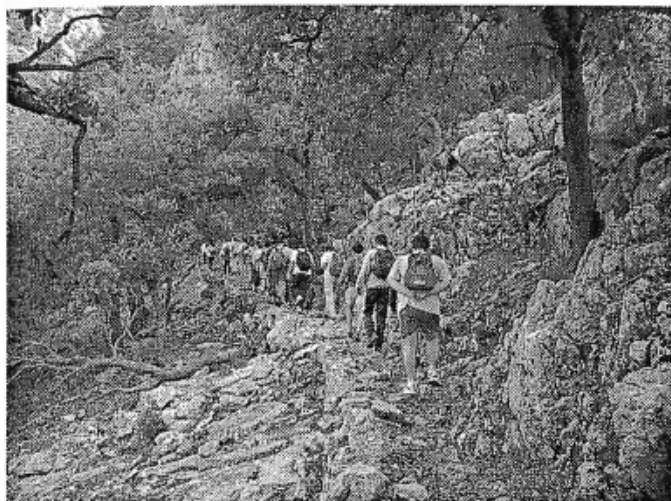
lloc web:

www.prensaforana.com/fetncarrerany
correu electrònic:
fentcarrerany@premsaforana.com

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

Excursió al Puig Roig

Dia 21, festa de les Verges, donarem la Volta al Puig Roig. Aquí teniu el carrerany, just després de deixar la possessió de Mossa.

Passat el coll dels Ases, on berenarem, passarem a l'altre part del puig per un camí de mula que anava fent ziga-zagues.

Fins que arribarem al Morro de sa Vaca. En Guillem, com si anàs sobre el Titànic, emulant en Leonardo di Caprio, cridava: "Som el rei del món"

Després de dinar, ens férem aquesta foto davant les cases d'Es Cosconar. La volta agradà molt i la meteorologia acompanyà.

DIA 18 DE NOVEMBRE EXCURSIÓ A LA COSTERA

Tal com acordarem, la propera excursió serà fer la volta a la Costera. Partirem de Sa Plaça de Maria amb autocar a les 8 del matí i ens durà fins a Cala Tuent. Després, caminant anirem fins al Mirador de Ses Barques, amb una aturada a Bàltx d'Avall per dinar.

Hem reservat per dinar a Bàltx i ens han preparat un menú d'arròs brut, pollastre rostit, coca d'albercoc i cafè per 2.000 pts. No és obligatori aquest dinar, també podeu dur pa i taleca.

Tothom que vulgui venir es pot apuntar fins dia 15 a l'ajuntament, el preu de l'autocar són 1000 Pta (els socis de Fent Carrerany i menors de 14 anys 500 Pta.) i 2.000 Pta per dinar. Heu de pagar a l'hora d'apuntar-vos.

(Places limitades per rigorós ordre d'inscripció)

L'Any 2001: Any Europeu de les Llengües

La diversitat lingüística és un element clau del patrimoni europeu i de la humanitat, i ha de continuar essent-ho en el futur.

El Consell d'Europa i la Unió Europea han unit esforços per organitzar Europa, conjuntament, han organitzat l'Any Europeu de les Llengües 2001. Aquesta 2001 (AEL). La iniciativa es fonamenta en dos eixos bàsics:

a) en primer lloc, la idea que, avui com ahir, la diversitat lingüística és un element clau del patrimoni europeu i de la humanitat, i que ha de continuar essent-ho en el futur; per això, l'Any Europeu de les Llengües l'AEL inclou totes les llengües d'Europa, com d'Europa –com a part fonamental de l'herència cultural europea, europea– i totes les llengües parlades arreu del món.

b) En segon lloc, la idea que mai mai no és tard per aprendre un nou idioma, i que tothom ha de tenir l'oportunitat de fer-ho, ja que el coneixement de llengües suposa un bagatge enriquiment personal que proporciona beneficis econòmics i culturals a qui el posseeix i que, a més, contribueix a fomentar la tolerància entre persones d'orígens diferents. Entendre la llengua de l'altre dels altres permet apreciar millor la persones i la seva cultura.

-Les Illes Balears: punt de contacte de llengües

L'exclusió secular del català dels àmbits oficials i del món de l'ensenyament té, encara avui, conseqüències greus sobre la confiança dels mateixos catalanoparlants en la seva llengua.

Els experts assenyalen que les situacions de contacte lingüístic, més que ser l'excepció, seran la norma en la societat les societats del futur. Ara bé, aquest fenomen no és una novetat per als illencs. El desenvolupament de la indústria turística al llarg del segle xx ha convertit les Illes Balears en un lloc de confluència de gent d'orígens i de cultures diversos. Aquest fet, afegit al fenomen migratori que ha afectat la nostra terra durant la segona meitat del segle xx, i que avui encara continua, fa de les Balears un dels indrets d'Europa on el contacte entre llengües ja fa temps que és una realitat. No és cap novetat. Tampoc no és nova la inquietud dels illencs per aprendre idiomes, de manera que són molts els nostres conciutadans que parlen una o dues llengües estrangeres, a més de la pròpia.

Malauradament, però, aquesta situació de contacte lingüístic, en molts d'aspectes, s'ha produït en detriment de la vitalitat del català, llengua pròpia de les Illes Balears d'ençà de fa més de set segles. set-cents anys. L'exclusió secular del català de la nostra llengua dels àmbits oficials i del món de l'ensenyament té, encara avui, conseqüències greus sobre la confiança dels mateixos catalanoparlants

en la sevanostre llengua. Per aquest motiu, un dels objectius de l'Any Europeu de les Llengües és oferir als ciutadans de les Illes Balears una percepció de la llengua catalana ajustada a la posició que, per la demografia, la producció cultural i pel dinamisme de la societat que la parla, li correspon entre les llengües d'Europa i del món.

-Els reptes del futur

Si volem que la nostra societat s'articuli com una comunitat cohesionada, hem de refermar-nos en el convenciment que la nostra llengua i la nostra cultura han d'esdevenir el punt de confluència de totes les persones que viuen a les Illes Balears, independentment de la seva procedència geogràfica, lingüística o social. No podem confondre multiculturalitat amb la simple juxtaposició d'individus de cultures i llengües diferents, perquè aquesta situació desembocaria com aquesta desemboca en una societat atomitzada i desestructurada, fàcilment abocada a l'esclat de conflictes socials. La suma dels elements diversos que integren una societat cohesionada dóna com a resultat una riquesa molt superior a la de la simple addició d'elements inconnexos. I, d'aquesta riquesa, ens en beneficiem tots, autòctons i vinguts de fora.

-L'Any Europeu de les Llengües a les Illes Balears

Des de les Illes Balears compartim plenament la filosofia de l'AEL, amb el benentès que s'ha d'evitar que, a causa de la inèrcia estatalista de la Unió Europea, els efectes positius de la iniciativa només beneficiïn les llengües reconegudes com a oficials de la Unió, mentre que les altres en l'Any Europeu de les Llengües 2001. L'adhesió quedin al marge. Així mateix, l'adhesió del Govern de les Illes Balears a l'AEL a l'Any Europeu de les Llengües també es basa en la convicció que, contribuint a la cohesió de la nostra comunitat lingüística, contribuïm a la preservació de la diversitat lingüística europea i mundial, i que és possible conjugar la preservació de les comunitats mundials lingüístiques tradicionals amb l'increment del poliglòtisme dels seus ciutadans. D'altra banda, moltes de les iniciatives proposades a favor de l'aprenentatge de segones llengües són assumides des de fa temps per les institucions de les Illes Balears, i es tradueixen en activitats que es realitzen de forma permanent: oferta de cursos de català i de llengües estrangeres de l'Institut Balear d'Administració Pública; doble llicenciatura de la Universitat de les Illes Balears amb la Universitat de Sheffield; cursos d'idiomes per a desocupats i per a professionals en actiu (Objectiu 3), cofinançats pel Fons Social Europeu i el Govern de les Illes Balears; actiu;

Mai no és tard per aprendre un nou idioma, i tothom ha de tenir l'oportunitat de fer-ho.

cursos d'idiomes per a desocupats del Pla FIP (Formació de Formació per a la Integració Professional); programa EPI, de foment de l'ensenyament primerenc d'un idioma estranger (adreçat a La nostra llengua i la nostra cultura han d'esdevenir el punt de confluència de totes les persones que viuen a les Illes Balears, independentment de la seva procedència.

L'alumnat d'educació infantil i del primer cicle de primària, i que també preveu la formació del professorat que participa en el programa); cursos d'anglès per al professorat tutor que participa en el programa internacional Leonardo; incorporació de l'ensenyament ofert d'una tercera llengua en els programes de garantia social com a assignatura complementària; intercanvis lingüístics, culturals i de formació del professorat i de l'alumnat; organització de seminaris de participació de representants de la Comissió Europea per al tractament de les llengües en els processos de mobilitat, etc.

La nostra llengua i la nostra cultura han d'esdevenir el punt de confluència de totes les persones que viuen a les Illes Balears, independentment de la seva procedència.

-Actuacions previstes

En el si del Govern de les Illes Balears, s'ha constituït la Comissió Interdepartamental de l'Any Europeu de les Llengües, l'AEL, responsable del programa d'actuacions. Aquestes han estat organitzades per diferents departaments i conselleries diverses àrees del Govern de les Illes Balears i per organismes que en depenen. Balears. Les actuacions abracen tot l'any 2001 i algunes s'allarguen fins a l'any 2002.

Alguna part d'aquestes actuacions tenen com a objectiu la divulgació de l'Any Europeu de les Llengües: edició en català de la carpeta de presentació de l'Any Europeu de les Llengües, amb un catàleg de tots els centres de les Illes Balears on es poden estudiar llengües estrangeres; creació d'una pàgina web del Govern de les Illes Balears dedicada a l'Any Europeu de les Llengües (s'hi podrà pot accedir des del'adreça <http://dgpoling.caib.es>); cicles de conferències; activitats

didàctiques adreçades a les escoles, etc.

Altres actuacions s'han organitzat amb la finalitat de difondre informació sobre la diversitat lingüística i la necessitat de preservar-la com a patrimoni de la humanitat. En són exemples activitats ja realitzades com l'exposició itinerant «Segells Plurals»; Plurals», una exposició sobre diversitat lingüística que podem veure a les Balears a partir del mes de desembre; el congrés de diaris europeus en llengües minoritzades, que va tenir lloc a Palma el mes d'abril d'enguany; l'edició de texts legals, com la Llei de normalització lingüística, la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries i la Declaració universal dels drets lingüístics; el cicle de cinema europeu en versió original; lingüístics. A aquestes activitats, se n'hi sumaran d'altres com una exposició sobre diversitat lingüística, que podem veure a les Balears a partir del mes de desembre, la creació d'un joc d'ordinador sobre les llengües europees, etc.

Interessa especialment la divulgació de la realitat lingüística de les Balears entre la població insular i a l'exterior. En aquest sentit, s'ha organitzat el cicle de conferències i taules rodones «La llengua catalana a Europa». Les Illes Balears seran han estat presents a les diverses edicions de l'Expolingua (Madrid, Berlín, París), amb de Madrid (amb un estand compartit amb la Generalitat de Catalunya) i ho seran a les edicions de Berlín i de París. S'ha editat, en diverses llengües, el fullet de divulgació El català, llengua d'Europa. En la mateixa línia, s'han editats i editen materials plurilingües per fer conèixer la nostra realitat lingüística als turistes que ens visiten. També es faran projeccions de pel·lícules catalanes subtítolades en alemany, anglès, etc., adreçades a aquests sectors de públic. En aquest sentit, també s'ha promogut la traducció d'obres d'autors balears a diferents llengües europees: romanès, rus, hongarès, italià, francès, anglès, alemany, gallec, espanyol, neerlandès...

D'altra banda, es pretén promoure l'aprenentatge de llengües entre els residents a les Balears. En aquest sentit, s'ha editat el CD-ROM A l'abast, per facilitar als residents estrangers un primer acostament a la llengua catalana. S'ha penjat a la xarxa el programa PELC, d'ensenyament de la llengua catalana per Internet. També continua durant tot l'any l'oferta de cursos de català per a estrangers. Així mateix, coincidint amb l'Any Europeu de les Llengües, l'AEL, s'ha ampliat l'Escola Oficial d'Idiomes a Calvià, on s'oferiran cursos d'anglès, alemany i català. l'oferta de cursos de les Escoles Oficials d'Idiomes.

En el camp de la didàctica de la llengua, la Universitat de les Illes Balears participarà en organitzar a Palma les II Jornades de l'Institut Europeu de Programes d'Immersion. Durant el mes de setembre s'organitzarà Immersion, els seminaris de compensatòria per al tractament lingüístic de l'alumnat d'incorporació tardana i unes jornades sobre el tractament de les llengües en el currículum.

Aprofitant el marc de l'Any Europeu de les Llengües, l'AEL, també s'han promogut actuacions específiques relacionades amb la planificació i la promoció del coneixement i de l'ús de la llengua catalana, especialment entre la població jove. Per exemple, durant el darrer trimestre d'enguany s'oferirà un cicle de conferències sobre planificació lingüística a càrrec dels responsables polítics de diversos països. Així mateix, s'ha incorporat la llengua catalana al carnet europeu de llengües. D'altra banda, un dels objectius del Pla estratègic de joventut del Govern de les Illes Balears és reforçar i prestigiar el coneixement i l'ús de la llengua catalana com a vehicle de comunicació entre els joves.

En el camp de les noves tecnologies, s'ha previst l'adaptació de les bases de dades del sistema informàtic del Govern de les Illes Balears al motor de cerca multilingüe Excàlibur. També s'ha previst prioritzar la instal·lació de la versió catalana de les eines corporatives del Govern de les Illes Balears (processador de texts, navegador, correu electrònic...).

Finalment destacarem que un altre dels objectius del Govern de les Illes Balears, dins l'Any Europeu de les Llengües, és la promoció del reconeixement institucional

del català a la Unió Europea. Entre les actuacions en aquest sentit hi ha la constitució del Consell de la Llengua, la campanya, en el marc de la Lletra de Convit, perquè la llengua tenguí el màxim reconeixement dins la Unió Europea, i la celebració d'unes jornades, organitzades conjuntament pel Centre Balears Europa i el Patronat Català Pro Europa, en les quals es tractarà del paper del català dins la Unió Europea.

-26 de setembre: "Dia europeu de les llengües"

El dia 26 de setembre va ser declarat «Dia europeu de les llengües». Al voltant d'aquesta data es concentraren una sèrie d'actuacions, com la publicació a la premsa de reportatges i articles sobre l'Any Europeu de les Llengües, sobre la diversitat lingüística, etc.; l'organització d'un concurs escolar sobre el tema; entre les quals hi ha la difusió pública dels lemes de l'Any Europeu de les Llengües i d'informacions sobre la realitat sociolingüística de les Illes Balears, etc. Així mateix, coincidint amb el "Dia europeu de les llengües", es va oferir un concert multilingüe amb un programa integrat per cançons infantils populars de diversos països del món.

AIXÍ COM M'HO CONTAREN, HO CONT

Està ben comprovat que les coses que més recordam les persones majors són fets i coses que ens han ensenyat al llarg de la infantesa i adolescència.

Jo, aquest fet, verídic, sempre l'he recordat tal i com me'l contà un home del nostre poble. Aquesta persona tenia molta entrada a ca nostra i el teníem per un home de bé, incapaç de mentir, i m'agradava d'allò més escoltar-li explicar coses que li havien passat a la vida. Jo era encara una nina, però ja m'entusiasmava sentir-lo xerrar, de tal manera que quan venia a ca nostra, agafava una cadireta petita i me seia davant d'ell per escoltar-li contar fets diversos. Però sobretot m'entusiasmava sentir-li contar un fet que cada vegada que el contava, dues llàgrimes li rodolaven per les galtes i que a mi m'emocionava molt, però que estava encantada de sentir-li-ho contar.

Deia, que de nin, precisament l'any de la seva primera comunió, amb set, vuit o nou anys, que no ho record bé, a gairebé totes les cases acabaven primer el pa que la fam i per desgràcia la seva mare, viuda, aquell mateix any el llogà per porqueret a una finca, una possessió, prop de Maria. En aquesta possessió hi havia l'amo, la madona, dues filles ben arromangades -sobretot la major que era més desimbolta que l'altra-, dos fills ja bergantells i un missatge d'uns quaranta anys.

Aquest nin se n'anava cada dilluns dematí cap a la possessió, sortida de sol i tornava dissabte post el sol, un camí a peu i l'altre caminant. De bon matí cadascú agafava les seves eines i a fer-los fer feina s'ha dit. Ell era

l'encarregat de guardar i pasturar els porcs. Tot anava bé, fins que, un dia, la filla major remolesta, al temps que dinava digué: —"No trobau mon pare que l'aigua de la cisterna s'ha desbaratada de gust?". L'amo digué que no i els altres també digueren el mateix. Però la revetlera insistí: —"Ja miraré, en pegar-li el sol, amb un mirall que s'hi reflecteixi, a veure si veig res o no". I així ho va fer; i ja ho crec que va descobrir cosa: una serp que es bellugava damunt l'aigua. I va donar la notícia a tothom, en no ser al porqueret. Al dia següent, també a l'hora de dinar, de faves, que era el menjar de gairebé un dia sí i un altre també, una altra vegada tornà a dir la jove: —"Mon pare, que ja heu mirat dins la cisterna?". I és clar, ell digué que sí, però que no sabia com ho havien de fer per treure l'anguila, per no anomenar la serp davant del porqueret. I el missatge que també pareixia que tenia autoritat digué: —"Això és bo defer, baixarem aquell covo gran de damunt la sala, el fermarem amb les cordes tan reforçades de garbejar, ho posam ben segur i que s'hi posi el porqueret. Agafarem les cordes ben fort i l'amollarem fins a l'aigua; ell l'agafarà amb una mà ben fort, la tirarà dins el covo, el traurem i ja està".

Quan aquell nin sentí aquelles paraules, digué que les faves ja no li passaven pel coll i ja no acabà de dinar i s'exclamà: —"No, no hi vull entrar dins la cisterna, mumare no m'hi ha fet entrar mai i no hi entraré". Però la remolesta li escometé, dolçament i traïdorament: —"No veus home de Déu que tos nosaltres som molt feixucs i en canvi tu peses poc. No has de tenir por de res". Aquell jovenet, incapaç de fer-hi res, hi consentí, i ja han començat els preparatius. Tots fermaven i preparaven el porqueret per

a la tasca. Hi entrà, mentre li deien que amb una mà no amollàs la corda i amb l'altra agafàs l'anguila per posar-la dins el covó. Així a poc a poc l'anaren amollant, i cap avall. Aquella criatura però, de beneit no en tenia ni un pèl. Era que el duien ben enganyat. Així que, quan arribà al nivell de l'aigua i s'hi va destriar dins la foscor, el nin veié tot d'una que no era una anguila, sinó que era una serp i bastant gruixada, i pegà bot dient: —"Pujau-me tot d'una, que això és una serp!". I els de dalt que responien tranquil·lament: —"No, vas equivocat. És una anguila. Treu-la". I ell que no, i els altres que sí. Fins que li digueren ben a les clares: —"No et traurem si no l'agafes". Aquí començaren els plors i desveris d'aquell nin: —"No la vull agafar perquè me fa por i les serps piquen i si me pica me moriré". —"Idò, d'aquí no te traurem, si no l'agafes i la poses dins el covó"., contestaven ells. I la madona prometent-li que si era valent i ho feia, l'amo, que feia festa la setmana entrant, li faria una caragolada per a ell i fins i tot bunyols. I la criatura que li contestava entre plor i plor que ell no en tenia cap gana de menjar caragols ni bunyols, que allò que volia era que el traguessin. A la fi, veient que no anava de res, guaitaren dins de la cisterna i li digueren ben a les clares: —

"Bé, tu mateix. Nosaltres partim. Deixam el covó fermat amb les cordes a una soca. Quan l'hagis agafada, crides i et traurem, i si no ho fas, aquí et quedaràs per a sempre". Aquell home contava que, aquí, la desesperació de la criatura era total. Cregué que efectivament no el traurien si no l'agafava. I plorava i cridava desesperadament, sense que de dalt, ningú fes senyal de res. I jo veia que l'home, quan arribava en aquest punt de la seva història, encara vivia l'angoixa del moment i els ulls li humitejaven. A la fi el nin es posà a cridar, suplicant: —"Veniu a treure'm que jo vos prometo que la trauré". Tots corregueren cap al coll de la cisterna i el nin agafà ben fort amb una mà la corda i amb l'altra la serp, la tirà cap al covó i per amunt. Llavors sí que les contà espantoses, ja que la serp se li embolicava per les cames traient aquella llengua infernal que tenen aquest animals i ell que la decantava així com podia mentre cridava com un desesperat, sense deixar, però, d'agafar la corda que el duia cap amunt, per por que no s'hi quedàs definitivament. A la fi l'arribaren a dalt i el varen treure enmig de la bulla i de les rialles, mentre ell havia perdut tots els colors de la cara i el seu cos tremolava sense aturall.

Així passà el temps fins el dissabte vinent, quan post el sol, el nin se preparava per anar-se'n a ca seva. La madona li donà una llesca de pa i una grapada de figues seques per berenar pel camí. Ell, cap baix, sense obrir boca partí cap a ca seva. Hi arribà i quan va veure la seva

mare, l'ànima li caigué als peus, no va poder més i esclafí a plorar desconsoladament, mentre s'hi abraçava amb força. Aquesta, tota sorpresa, li demanà si havia caigut pel camí, o si s'havia barallat amb qualcú, i ell, que no. Aquí la mare li diu: —"Què t'hauria pegat l'amo?". I el nin, entre singlots, li anà contant tota la feta atropelladament: —"És que hi havia una serp dins la cisterna i jo que som més lleuger la vaig haver de treure, però m'havien enganat perquè m'havien dit que era una anguila, i jo m'ho vaig creure fins que vaig ser a baix amb un covó i vaig veure, que no, que era una serp, i jo no la volia agafar, però em deien que me deixarien dins la cisterna si no la treia, i si no l'hagués agafada encara hi seria". La mare quedà amb el cor glaçat i estrenyé el fill contra el seu pit, d'una manera que només les mares ho saben fer, per aconhortar la criatura. Per tranquil·litzar-lo encara més, li va dir que dilluns, ella mateixa l'acompanyaria a la possessió.

I així ho va fer. Sense haver aclucat els ulls en tota la nit preparà berenar per tots dos i sortida de sol cridà el fill; l'agafà d'una mà i cap a la possessió. Quan arribaren, l'amo ja donava ordres a tots el de la casa i al missatge. Quan veié arribar el porqueret acompanyat de sa mare, digué com si res: —"Bon dia! Què hi ha res de nou!". I la dona ja li ha envestit a les totes i dient-li de tot a la cara, li enfloca que ja se podien guardar tots els doblers que hi havia en el món que

aquell nin no hi tornaria pus mai més, a la possessió.

I què devia guanyar aquell nin aleshores? No record que mai ho digués, però més o manco devia ser com el nin d'una poesia que vaig llegir quan era ben petita i que encara ara record. Era una poesia en castellà, que es titulava "Un duro al año". La història era d'un jove que feia de pastor a la muntanya. Un bon dia mentre menava el ramat cap als sestadors, se topà amb un senyor foraster. Aquell senyor sorprés de veure un nin tan jove guardant tot sol un ramat tan gran d'ovelles, l'aturà en sec i després de saludar-lo li demanà: —"¿Cuánto ganas amigo?". I ell contestà ben rabent: —"Un duro". —"Caramba!, -va dir el senyor- Un duro al dia!". I el pastor un poc mosquejat li digué: —"Anda, maño!" —¿Un duro al mes?, li tornà preguntar. I aquí el pastoret es col·locà davant d'ell, i molest li digué: —"Que no, digo; un duro al año!".

Jo pens que, més o manco, aquest devia ser el sou d'aquell porqueret en aquell temps. I un pot pensar; què passaria si un fet d'aquests es donàs avui en dia? Lleis com la de la protecció dels menors, segurament que evitarien aquesta feta. I encara que aquella pobra viuda no devia saber gaire de lletra, segur que hagués sabut acudir al lloc oportú, si hagués pogut, perquè aquella família tan cruel i sense escrúpols rebés el càstig corresponent.

Un home, un Déu

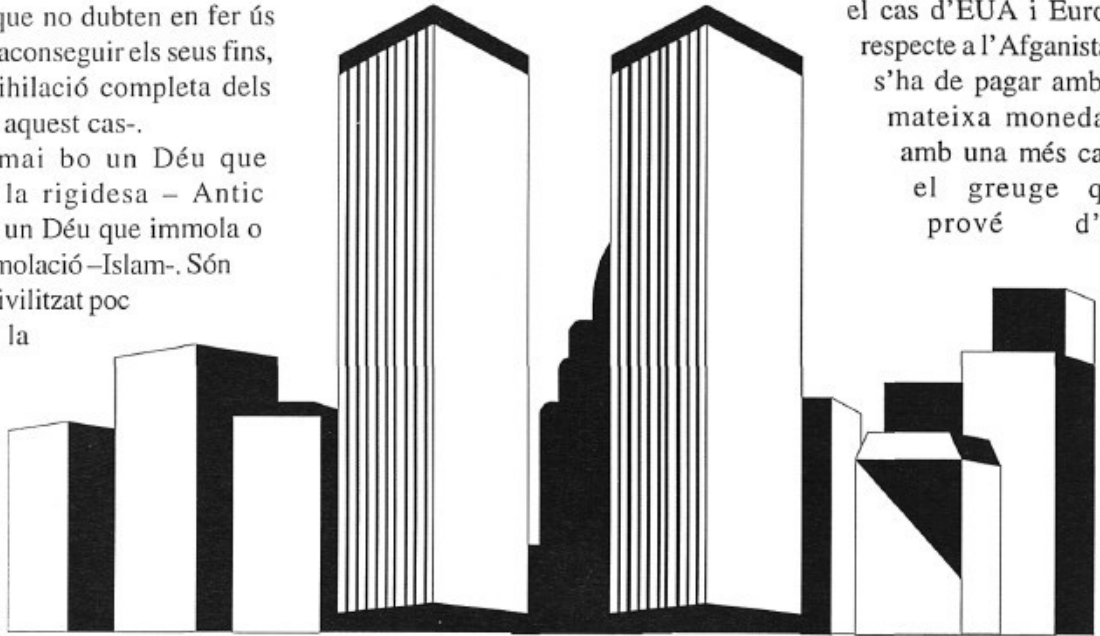
No hi ha dubte que el Déu de l'Islam és masculí i, com a tal, també oportunista en fer rentades de cervell a adeptes que poc estimen la vida i a si mateixos. El programa del fonamentalisme religiós és alienar com més millor per tal d'establir una mena de control que anul·li les diferències en benefici d'uns interessos eminentment ateus que no dubten en fer ús de la religió boja per aconseguir els seus fins, malgrat suposi l'anihilació completa dels mitjans –humans en aquest cas–.

No pot ser mai bo un Déu que esclavitzava des de la rigidesa – Antic Testament–, i menys un Déu que immola o que implica l'autoimmolació –Islam–. Són déus que en un món civilitzat poc tenen a dir, perquè la religió que es duu a terme és la de la justícia social a partir del supòsit que tothom és igual. No hi ha Guerres Santes; el que hi ha és el fanatisme que reivindica a partir del vessament de sang, el que hi ha és l'ànima de poder i les poques ganes de “jugar” un paper secundari en qualsevol ordre i el que hi ha és la mala llet d'utilitzar la gent en benefici d'uns interessos propis, i això tant al judaisme, com als creuats, com a l'Islam.

Parlar en boca de Déu, si no es fa per conveniències, és un símptoma clar de “bogeria” que en el cas d'Afganistan s'aprofita de la ignorància i de les condicions

miserables que l'envolten per fer embogir una massa educada en el “Kamikazisme” per una falsa i manipulada voluntat d'Al·là, i mai els profetes d'uns déus civilitzats poden triar el camí de la sang innocent per a vessar la ràbia de ca encoleritzat que parla en nom de Déu i que l'únic que cerca és protagonitzar una sèrie completa de fets que van contra les bases de les llibertats socials i individuals de les col·lectivitats i dels individus.

Tampoc, quan s'està –suposadament– per sobre d'una civilització –com és el cas d'EUA i Europa respecte a l'Afganistan– s'ha de pagar amb la mateixa moneda o amb una més cara, el greuge que prové d'un

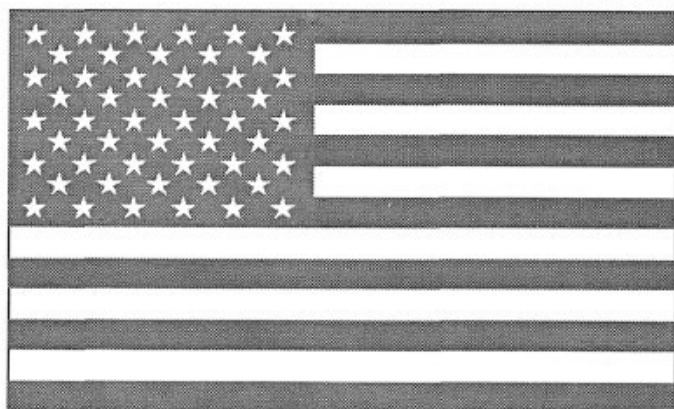
fanatisme que s'ha d'entendre, més que cercar-hi rèpliques, això perquè el món occidental doni una lliçó de civisme i tolerància a uns ateus manipulats que moren i maten en nom d'Al·là.

La vida és tan sagrada com l'essència més divina i no cal que ens facin combregar amb déus bojors o esclavitzadors perquè aquests déus són una fabulació de l'home, i, com a tal es permet que hi hagi tants de déus com individus perquè els que som creients podem elaborar-nos el Déu particular que serà sens dubte el que més s'adeqüi a les necessitats subjectives nostres, i ni Al·là ni Crist ni el Déu de l'Antic Testament, poden satisfer-nos tant i tant fins al punt de despersonalitzar-nos essent o bé uns llunàtics o bé uns pardals i pobres que besam els collons al bisbe de torn.

L'estratificació social dins l'església és únicament corrupció burocràtica i d'altres endemeses que serveix per vestir de més “lloro” que un altre, però al cap i a la fi de tan lloro com el primer per adonar-se que s'han acabat les misses en llatí, i els sermons damunt la trona. Resta sols el viure del “cuento”, que és molt, fins i tot massa per als qui no són afeccionats a les representacions teatrals. Els altres, bons samaritans esperem que l'hòstia divina no ens arribi mai.

Lluc Matas. (15.10.01)

MADE IN

CRÒNICA DELS ESDEVENIMENTS A RWANDA

Continuació (1a. part publicada a la revista del mes de setembre, pag. 20)

El nombre dels refugiats ara passa dels dos mil. Gràcies a Déu tant la nit passada com aquesta, hi ha electricitat.

France-Inter parla de milers de morts i de quatre mil passats a Tanzània i altres cinc mil passats al Zaïr. Parla també d'un projecte d'evacuació de belgues i americans. Diu que els francesos no intervindran militarment.

La Guàrdia Presidencial ha ocupat l'aeroport i el controla. Els inkotanyi ahir intentaren prendre'l i no ho varen aconseguir.

A les 22'30h. aparentment tot està tranquil. Uns militars fan la guàrdia.

9 d'abril de 1994

La ràdio ha difós tota la nit un comunicat del nou President de la República presentant el nou Govern provisional. Dintre de sis setmanes s'ha d'haver format el Govern definitiu d'acord amb el tractat d'Arushya.

La nit ha passat sense incidents, gràcies a Déu.

A les 7'30h. hem començat a preparar la distribució d'alguns aliments. Primer els infants. Els hem fet comptar i n'hi han mil noranta. Amb totes les galetes que disposam, els toca a dues galetes per infant. La distribució ha estat molt laboriosa, perquè no tenien paciència d'esperar-se a la fila, i altres que ja se les havien menjades, tornaven. Amb paciència i arribant a perdre la veu de tant donar ordres, hem acabat la distribució.

Aleshores hem anat a demanar permís a l'Ajuntament per obrir la conducció d'aigua. No hem trobat ningú, tret d'un sol guarda municipal que vigilava. Ha dit que ho féssim tranquil·lament. Hem obert la conducció, però no hi havia cap aixeta que funcionàs. N'hem arreglada una i posada una altra de nova. Les persones i el bestiar ja poden prendre aigua. El nombre de vaques és molt elevat, pot ser tres centenars.

Després hem començat la distribució de farina de blat de moro per a les persones grans. La couran amb aigua i la beuran clara.

Molta de gent ha procurat arribar fins a casa seva i han tallat plàtans per bullir. Han començat a fer focs per totes bandes.

Acabada la distribució de la farina, ens hem assegut una mica per descansar. Als pocs minuts hem sentit un aldarull. He sortit per informar-me, i he trobat els homes preparant-se per la lluita amb pedres, llances i matxets. Molta de gent s'havia refugiat a l'església. No ha passat res. Alguns deien haver vist arribar els "interahamwe". Era una falsa alarma. Els "interahamwe" sembla que sigui

un cos para-militar encarregat de crear pànic entre els tutsi. Cremen les cases, roben tot el que tingui algun valor, i a l'ocasió maten i feren. Ahir dins el nostre sector pareix que mataren trenta-cinc persones i en feriren moltes altres. Banyaren de benzina moltes cases i les incendiaren.

La ràdio del Vaticà va donar els noms i la procedència dels sacerdots i religiosos/es assassinats aquests dies. Tots són de raça tutsi. Entre els assassinats hi ha les religioses de Vita et Pax que casualment trobarem diumenge a Kiziguro.

Les primeres hores de la tarda transcorrien amb tranquil·litat. He fet una visita a les monges. He sortit amb Sor Teresa, per anar fins a la maternitat. Passant davant la parròquia hem reparat que hi havia alguns cotxes parats. Apropant-nos hem vist que el Batlle presentava a la gent la primera autoritat militar de la província de Kibungo. Aquest ha parlat, per dir que les coses anaven malament després de la mort del President Habyarimana. Però que no tinguin por, que els soldats els protegiran. Han de tenir esment de no sortir dels límits de la parròquia on els Pares els han acollit tan generosament. Si per algun motiu han de sortir dels límits, que demanin la protecció i custòdia dels militars. La gent ha aplaudit el seu discurs.

S'ha presentat un problema, i és que l'aigua s'ha acabat. El P. Santos ha anat a Gahini per veure de trobar un remei.

Jo havia baixat fins a la maternitat juntament amb Sor Teresa. M'ha donat un xarop per als meus pulmons. Patec bronquitis. Estàvem per tornar cap a la parròquia, i la Teresa s'ha entretingut donant algunes disposicions al personal. Jo l'he esperada amb paciència, conversant amb un home sobre el que es podria fer en el nostre sector per arribar a una reconciliació. Me deia que ell és el president de Justícia i Pau i podria fer d'intermediari entre els interahamwe i els tutsi. Ell havia sentit acusar els tutsi de fer sortides hostils al temps que les dones i els infants quedaven guardats a la parròquia. Li he dit que les úniques sortides que han fet els homes ha estat per anar a tallar unes violes de plàtans per menjar. Ell ha quedat molt sorprès de la falsa acusació.

De sobte s'ha donat l'alarma i la gent ha començat a córrer d'aquí i d'allà. Immediatament s'ha sentit la primera explosió de granada. Els crits han augmentat de to. Hi ha hagut una segona explosió, les dues al costat del bosc de l'església. N'ha seguit una altra, ja en el pati de l'església. I una altra en el mateix pati.

La gent s'ha dispersat en breus moments. Corrent ha arribat un ferit, portant grans taques de sang a la camisa. Darrera d'ell, un altre, després un altre, fins a nou.

Tots portaven impactes d'esquerda de granada. Immediatament Sor Teresa s'ha posat a curar les ferides. Cosia les nafres, amb el dubte de si seria millor deixar-les obertes, ja que no tenia mitjans per a treure l'esquerda. No ha pogut treure ni una esquerda. Les ferides tenien

únicament forat d'entrada. Així doncs les esquerdes quedaven dintre.

Un jove estava molt malament. La perforació li interessava els pulmons. Li sortia molta de sang per la boca. La seva mort no pot tardar.

Un altre tenia el forat en el ventre. Es queixava d'un dolor molt intens i demanava, per favor, una intervenció quirúrgica. Malauradament no hi ha cap cirurgià ni equip. A ell no el podem desplaçar. També haurà de morir.

Els altres, tots tenen un o més forats de metralla. Un té un tall de matxet a l'esquena. Després d'haver-se escapat de les explosions i dels "interahamwe", tornant per refugiar-se a la parròquia, ha caigut en mans dels enemics, que s'han acontentat de tallar-lo, respectar-li la vida.

Jo frisava d'acabar les cures per anar a socórrer els de la parròquia, que creia que estarien pitjor. Efectivament ens hem trobat amb cinc persones assassinades. Ferits greus, pot ser cap, o un. Ferits d'importància relativa, uns quinze, tots amb l'esquerda dintre del cos. Alguns presentaven tres o quatre ferides. Les més obertes s'havien de cosir.

Hem reunit els morts a l'escola. Dos tenen el cap xapat. Un altre la cara plena de forats de metralla. Tots tenen ferides molt greus. Hem resat per ells.

La gent s'ha tornat a arregar a la parròquia, però molt esporuguits. El dia ha estat molt dramàtic, quant i més que ja s'esperava la intervenció del cos paramilitar del partit MRND. Se sabia que ahir en el mercat havien rebut dels militars les granades per a l'acció. Però, se sabia també que dos mestres de Rukara havien entregat una llista de les persones a eliminar, crèiem més bé que els "interahamwe" intentarien sorprendre i matar les persones de la llista.

S'ha sabut també que a Nyabigega han mort avui molta de gent.

El meu pressentiment d'ahir que la carnisseria estava preparada per a la nit passada no es va complir, però avui s'ha realitzat. Déu meu! Tant de dolor hi ha en el meu cor, tanta confusió dintre del meu cap, i que poca esperança dins mi. Ajudau-me, Senyor, a copsar aquests esdeveniments, i sortir-ne fortificat i purificat, enfortit i sense renunciar a estimar.

10 d'abril de 1994

Cap a la matinada els lladres han vingut a robar les vaques dels refugiats. No sé el nombre de caps que han pres, però poden ser entre cent cinquanta i dos-cents. Quan ja havien acabat el seu treball, els militars han fet uns trets en l'aire, que no han servit més que per despertar-nos amb un ensurt.

Jo ja m'he alçat, puix començava a clarejar el dia. Vaig prendre un somnífer i he dormit bé. Temia que les imatges de la carnisseria i patiment d'ahir m'impedissin dormir i calia reposar unes hores per poder afrontar el

nou dia.

La primera feina que hem feta ha estat repartir galetes als infants: cinc galetes per cada un. Ha estat un treball molt difícil, perquè els infants afamegats no entenien de files ni tornos. Les pobres criatures procuraven de totes maneres ésser dels primers o tornar a posar-se en fila per tenir-ne altres cinc. Una capsa ha caiguda a terra i els infants s'han precipitat a agafar les galetes. La moguda dels infants ha provocat un pànic general i tota la gent ha corregut a refugiar-se. La por els té trastornats.

M'han dit que dins l'església hi havia una dona morta. He anat a comprovar-ho. Al costat de l'altar hi havia una dona amb una febre altíssima, inconscient. He pensat que estava celebrant la seva missa personal, oferint la seva vida. M'han dit que ahir, malalta com estava de malària, en un moment de pànic, va caure a terra i moltíssimes persones li passaren pel damunt. L'hem deixada desatesa, com no podem atendre molts altres malalts.

A continuació hem organitzat l'enterrament dels morts, que definitivament són onze. Els hem enterrat en una mateixa fossa. Era impossible cavar fosses individuals. Per fer-ne una, els homes, sense menjar, després de tants de dies, acabaven les forces.

Mentre es cavava la fossa, hem fet la distribució de l'aigua presa de la nostra cisterna. Jo omplia i el P. Santos procurava mantenir l'ordre en la fila d'espera. Els joves que traginaven l'aigua fins a l'entrada es cansaven i hem anat canviant els tornos a cada moment.

Sense un instant de repòs hem començat la distribució de les mongetes. No sabent com fer-ho per tal que tots rebessin una mesura i els més espavilats no repetissin, els hem fet entrar tots dins els edificis, cada un on passa la nit: uns a l'església, els altres en el catecumenat i els altres a la sala polivalent. Nosaltres els fèiem sortir d'un amb un, donant-li la mesura d'un tassó de mongetes. La distribució ha anat bé, llevat dels més espavilats que troben les mil maneres d'enganyar. Les seves invencions són proverbials. Quan ja acabàvem la distribució, una altra alarma s'ha produït i tots s'han precipitat dins els locals, trepitjant els desgraciats que caien a terra. Aquesta vegada no he pogut saber el motiu de l'alarma.

Hem acabat la distribució de les mongetes a la una i mitja del migdia. En aquells moments els homes acabaven també d'enterrar els morts. No hem tingut ni temps d'anar a resar-los un parenostre abans de cobrir-los.

Sor Maria Lluïsa, que ens ha ajudat a distribuir les mongetes, ens ha dit que anàssim a dinar amb les monges. Hi hem anat. Almenys hem menjat alguna cosa preparada millor de com ho prepara el nostre cuiner, que jo trob decididament immenjable. Hem volgut alegrar-nos una mica bevent una copa de conyac. Després hem anat a reposar un poc, abans de tornar a la tasca.

No hem descansat gaire minuts. Uns trets de fusell han retronat al costat. El P. Santos ni s'ha mogut de la cambra. Els altres hem observat els moviments per les

finestres, però no hem vist cap moviment. Sense posar-nos d'acord, ens hem arreplegat tots a la capella. Hi hem passat molt de temps. L'arribada de dos cotxes ens ha fet sortir de la capella i de la casa. Ha arribat un enviat de l'ambaixada de Bèlgica, acompanyat d'uns militars, per dir-nos que ens oferia la possibilitat de sortir de Rwanda, davant el perill que suposava per nosaltres la guerra. Ens han dit que els nostres missioners de Kiziguro i les monges ja són a Rwamagana, preparats per sortir cap a l'aeroport.

L'elecció era difícil i s'havia de prendre amb pocs minuts. Les monges s'ho han pensat una mica i han decidit partir, al menys fins a Rwamagana i així tenir més temps per meditar-ho. Jo hauria partit també, davant l'estat de la situació i les previsions de futur. Pensava que si els de Kiziguro havien decidit sortir de Rwanda, la cosa més encertada seria fer el mateix. El P. Santos ha dit que ell es quedava. Aleshores jo m'he oblidat de mi mateix, com sempre ho he fet, i he sacrificat la meua elecció per tal de no deixar sol el P. Santos.

He dit a les monges que me deixessin les claus i jo ja me cuidaria de la casa i dependències, fins que la situació s'hauria aclarit i poguessin tornar. Després de la seva partida he visitat els llocs, que encara no havia tingut temps de visitar. He dit al personal que continuï fet els seus serveis, i que per alls dubtes me consultin. Després he anat a la maternitat i he dit que les monges eren fora, i que podrien tardar uns dies a tornar, potser més temps, no se sabia encara. He dit també al personal de continuar fent la seva feina.

Doncs bé, ja tenim l'embolic fet. Havia de quedar a Rwanda fins al mes de juliol. Ara ja no sé el que pot passar. Pot ser que hi deixem la vida.

El fet més curiós és que hem dinat plegats i fins i tot ho hem celebrat amb una copa de conyac. Sense saber-ho hem celebrat la l'acomiadament i hem estat junts fins al darrer moment. Hi han casualitats que no ho semblen tant, sinó més aviat disposicions de la Providència. Doncs que aquesta Providència tan intel·ligent ens guïï en tota circumstància!

Senyor, els nostres camins no són els vostres, nosaltres proposam i Vós disposau. De totes maneres, hi ha persones que també disposen quasi sempre i pareix

que entenen que ho fan en nom vostre. Vós com ho veis, Senyor? Avui és diumenge. Qui se n'ha adonat?

11 d'abril de 1994

M'he alçat amb la primera albor del dia, vers dos quarts de sis. He descansat bé, però amb un somnífer. M'he fet el que es pot dir una dutxa. Després he pres una tassa de té. El Pastor Anglicà m'ha dit que no pot respirar per mor de l'asma. Li he demanat el nom dels medicaments que acostuma prendre. He agafat les claus de la farmàcia i he baixat cap a la maternitat. He obert els magatzems per donar el necessari per preparar el menjar en el Centre

Nutricional. He consultat la infermera del dispensari, que s'ha traslladat a la maternitat, perquè te por dels interahamwe, ja que ella també és tutsi. Li he preguntat si tenia els medicaments adients pel Pastor i m'ha dit que no. He obert la farmàcia i allà n'hi havia.

M'han dit que a cent metres de la maternitat hi ha un home mort dins casa seva. Quan me disposava a anar-hi ha començat a ploure. M'he esperat que la pluja amainés. Després he anat a cercar el mort. A la primera casa que he arribat he preguntat pel mort i m'han indicat la seva casa. L'he vist abans d'entrar, car han robat les portes de la casa. Estava caigut a un racó, el cap contra la paret. Davall l'esquena tenia un seient fet d'una sola peça, trabucat. Tenia una cama plegada i l'altra estirada, els braços estirats. No he escorcollat els vestits per cercar la ferida. De totes maneres no he vist sang. Com va caure ja no es va bellugar més.

He mirat les cambres. Estan completament buides. Alguns papers esqueixats per terra, i la roba cremada, que encara feia fum. L'havien mort feia uns trenta hores. He demanat al veïnat si m'ajudaria a carregar-lo a la camioneta i m'ha dit que no, que els altres ho sabrien i el matarien. He decidit esperar que arribassin els militars per demanar protecció i poder-lo enterrar. Els militars no han vingut.

He mirat les cambres. Estan completament buides. Alguns papers esqueixats per terra, i la roba cremada, que encara feia fum. L'havien mort feia uns trenta hores. He demanat al veïnat si m'ajudaria a carregar-lo a la camioneta i m'ha dit que no, que els altres ho sabrien i el matarien. He decidit esperar que arribassin els militars per demanar protecció i poder-lo enterrar. Els militars no han vingut.

Continuarà...

Melcion Rosselló, Rector de Maria

BULLIT DE NOTÍCIES

COBRAMENT D'IMPOSTOS MUNICIPALS

Els propers dies 21, 22 i 23 de novembre de les 9 a les 13,30 hores podreu pagar els tributs municipals a Ca Ses Monges. Per si us és més còmode també ho podeu fer a les entitats bancàries de Maria o per Internet a l'adreça www.contribucions.com.

L'ESCOLA DE MÚSICA

Des del mes de setembre torna funcionar l'Escola de Música, gràcies a la iniciativa de l'Associació de Música de Maria, que ha aconseguit que aquest curs siguin 56 els alumnes matriculats. Hi ha un total de vuit professors, 2 de llenguatge musical i un per a cada una de les següents especialitats: saxo i clarinet, flauta travessera, piano, violí, percussió i guitarra. També ens informen que s'ha format un conjunt instrumental integrat per nou membres, quatre saxos alts, dos clarinets i tres pianistes. Les classes es fan a l'Escola de Dalt cada dilluns, dimecres, divendres i dissabtes

VIVIM PLEGATS

És un programa que impulsat des de la Conselleria d'Educació i Cultura pretén fer conèixer als escolars illencs aquesta multiculturalitat que avui en dia omple les aules de les Illes Balears. Amb aquest programa es pretén fomentar les actituds de tolerància i respecte cap als altres, que han de ser un dels valors més actius dels nostres ciutadans del futur. I es fa de manera lúdica i participativa amb activitats diverses. Cançons, xerrades, exposicions, etc. formen part d'aquestes activitats, que es faran a l'Escola de Maria al llarg d'aquest curs, ja que així ho ha demanat l'equip de mestres.

CELEBRACIÓ DE LES FESTES DE LES VERGES

A l'escola de Maria, divendres dia 19, celebraren la Festa de les Verges. Els nins i nines havien duit el material imprescindible per fer els bunyols i a mitjan matí, mestres i al·lots es posaren en marxa. Fer la pasta, posar el fogó, abocar l'oli i a fer bunyols, que tal i com sortien anaven a parar a la panxa dels nins i nines. No cal dir que l'activitat fou ben rebuda pels nostres escolars, que aquell dia berenaren ben dolçament.

NOMENAMENT D'EN JOAN MIQUEL BERGAS

En Joan Miquel Bergas ha estat nomenat com a Secretari General Tècnic de Cooperació Municipal al Consell de Mallorca. Des d'aquí li volem donar l'enhorabona i que la seva tasca sigui profitosa per ell i pel nostre poble.

SOPAR DE L'ASSOCIACIÓ CONTRA EL CÀNCER

Dia 19 d'octubre tingué lloc al restaurant Ses Torres d'Ariany un multitudinari sopar en benefici de l'Associació de la Lluita contra el Càncer. Els organitzadors estan molt satisfets de la resposta de la gent i volen fer-vos arribar el seu agraïment

LLUC MATAS, ARTICULISTA DEL DIARI DE BALEARS

El nostre amic i col·laborador de la revista, Lluç Matas, ha començat a publicar els seus articles d'opinió al Diari de Balears. Des del passat mes d'octubre periòdicament apareixen els seus articles d'opinió que mostren la seva vàlua com a articulista. Esperem que la seva veu segueixi oferint-nos una opinió assenyada i mesurada tal i com ja ens té acostumats des de les pàgines de Fent Carrerany. En aquest moment ja són dos els mariers que figuren en la nòmina dels articulistes d'opinió del Diari de Balears: en Lluç Matas i en Damià Quetglas. Un bon percentatge, sens dubte.

DAMIÀ PONS A L'APFM

El passat dijous dia 4 d'octubre, a la seu de l'Associació de la Premsa Forana, a Sant Joan, hi va haver una reunió amb el Conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Damià Pons i amb el Director General de Política Lingüística, Joan Melià. El conseller i el director general informaren a tots els assistents, membres dels equips de redacció de les diferents revistes de l'associació, de les activitats, realitzacions i projectes que des dels seus òrgans respectius es fa en matèria de normalització lingüística, un dels eixos fonamentals de l'existència d'aquestes publicacions i de les inquietuds i problemes que els afecten. Millorar el diàleg entre la Conselleria d'Educació i Cultura i l'Associació i ajudar les publicacions en matèria d'infraestructura varen

BULLIT DE NOTÍCIES

ser els temes tractats en la reunió, que cal qualificar com a molt positiva, ja que la promesa d'una millora de les ajudes a la Premsa Forana va ser un dels acords més ben valorats.

LA PLAÇA DE DALT EN OBRES

Les obres per arreglar la Plaça de Dalt van endavant. A hores d'ara ja està arreglada la voravia de baix de la plaça i la paret que envolta els pins. Alhora que s'arregla la plaça, també s'arregla el tros de carrer que comunica la plaça amb el conjunt de cases que queda al final de la plaça i que feia anys que necessitava una bona repassada.

ARREGLAT EL RACÓ DAVANT CORREUS

El racó que queda just davant el començament del carrer de S'Arraval, ha quedat ben acabat amb la col·locació de dos bancs que fan les delícies de les nombroses persones que els dies que fa soleiet hi passen unes horetes fent tertúlia i parlant de mil i una coses. I de cara a l'estiu, segur que els plataners sembrats també acolliran una bona ombra, fresca i agradable.

INAUGURACIÓ D'ES CAFÈ A SA PLAÇA

Divendres dia 31 el cafè de Ca'n Moll passà a millor vida, ja que a partir de l'endemà, dia 1 de novembre, ha

passat a ser regentat per uns nous propietaris. Fins i tot ha canviat de nom, ja que ara un cartell a fora ens indica que som a "Es Cafè" de "Sa Plaça". Dos matrimonis, en Lluc i na Cati i en Pep i na

Bàrbara, són els nous estadants del cafè, que de ben segur animaran el panorama d'aquests locals a Maria. Els desitjam tota la sort del món i que ho poguem celebrar durant molts d'anys.

CONFERÈNCIA SOBRE ALIMENTACIÓ

El proper dia 30 de novembre a les 8 del vespre a Sa Capella Fonda l'Agrupació Contra el Càncer de Maria ha programat una xerrada sobre alimentació preventiva sobre el càncer.

ASSOCIACIÓ CULTURAL
FENT CARRERANY
Sant Miquel, 11 - Maria de la Salut

Loteria de Nadal

El portador d'aquesta papereta juga la quantitat de cent seixanta pessetes en el sorteig que es celebrarà el dia 22 de desembre de 2001 al número:
60.182

Donatiu: 40 Pts.
 Dipositari: A. G. Fent Carrerany 01252
Tota papereta comprada serà vàlida - Caduca als tres mesos.

TECNOSPORT

PISCINES
TENNIS • SQUASH
POLIESPORTIUS
GUNITATS
PAVIMENTS POROSOS

Enguany tornam a jugar a la loteria de nadal. No vos podem assegurar que ens toqui, però si que sabem que si no en compreu no vos tocarà. Si en voleu, n'hi haurà als cafès i comerços del poble.

A mes heu de pensar que és el darrer any que comprarem loteria amb pessetes i el premi ens l'entregaran amb euros.

Sort i si ens toca la grossa, segur que en farem una de ben grossa.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

Guillem Mas Fiol va morir el passat dia 25 d'octubre. Vivia a Can Picafort.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

Antoni Bergas Castelló, va néixer el passat dia 24 de setembre. És fill d'Antoni Bergas Frau i Antònia Castelló Carbonell.

Maria del Mar Caballero Montiel v anéixer el passat dia 10 d'octubre. Els seus pares són Alfonso Caballero Parejo i Joana Maria Montiel Llabrés.

Enhorabona als seus pares i demés família.

NOCES D'OR:

El passat dia 9 d'octubre, Miquel Gelabert Carbonell i Francisca Carbonell Quetglas celebraren les seves noces d'or.

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002 (FAX)	971525194
BIBLIOTECA		971525688
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)		971525594
APOTECARIA		971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)		971525083
ESCOLA DE BAIX		971525252
LOCAL TERCERA EDAT		971525564
PARRÒQUIA		971525033
GESA INCA: AVARIES		971880077
BOMBERS		085
HOSPITAL MANACOR Informació		971847000
Urgències		971847060
Cita Prèvia		971847100
AMBULATORI D'INCA		971502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA		061
SON DURETA (Centraleta)		971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)		971502850
AMBULÀNCIES		971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)		971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)		971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dilluns i dimecres: de 16 a 18 hores.

Dimarts, dijous i divendres: de 16 a 19 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 8 i 15 hores. (15 h. Dissabtes no, Festius sf)

Sortides Palma: 13 (dissabtes, 14 h) i 19 hores.

(Festius, 19, 15 hores)

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:

(De dilluns a divendres)

Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores

Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

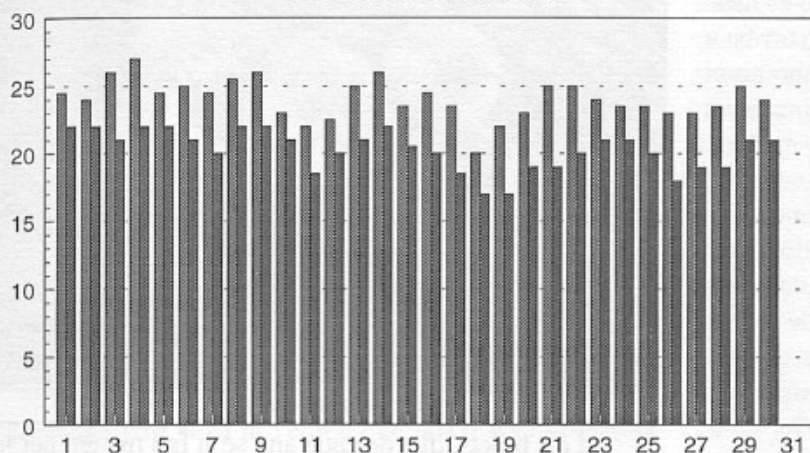
- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al855043

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al520292

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al236624

El temps MES DE SETEMBRE

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia .6 40l.
 Dia 12 3l.
 Dia 18 2l.
 Dia 22 12l.

TOTAL: 57 LITRES

Temperatura Màxima
 27° C (Dia 4)

Temperatura Mínima
 17° C (Dies 18 i 19)

Temperatura Mitjana
 22,15° C

Mitjana Màximes
 24,05° C

Mitjana Mínimes
 20,25° C

De Viatge, amb *Viatges Martel*

Viatges Martel sortejarà un viatge per a dues persones, entre totes les fotografies recents de viatges publicades a Fent Carrerany al llarg del 2001.

15.- Na Maria Ferriol, n'Antònia Ferriol, na Cata Pastor i na Tinita Cifre anaren a Venècia el passat mes de Maig-

TARDOR ESPLENDOROSA I PROFUNDA

Sempre ha estat un passatemps molt plaent passejar pel camp a la tardor, però aquests dies encara ho es més, ja que fa un temps tan agradable que la calor no arriba a fer-te suar i el fred a l'horabaixa és tan suau que no et gela la cara. Les passejades tardorals pels camins és un plaer únic. És un temps en què la natura està madura, ofereix el millor de si mateixa. S'ha dit, i moltes vegades, que la primavera és l'estació més bonica, més esplendorosa, i no seré jo qui digui que no és un temps meravellós, però és un temps juvenívol i la joventut és esplèndida, però, ai!!, efímera; en canvi la tardor és la maduresa de la natura, que és quan ens ofereix una gran varietat de colors, d'olors, de fruits del bosc, de fruites, de caça, de contrastos del camp.

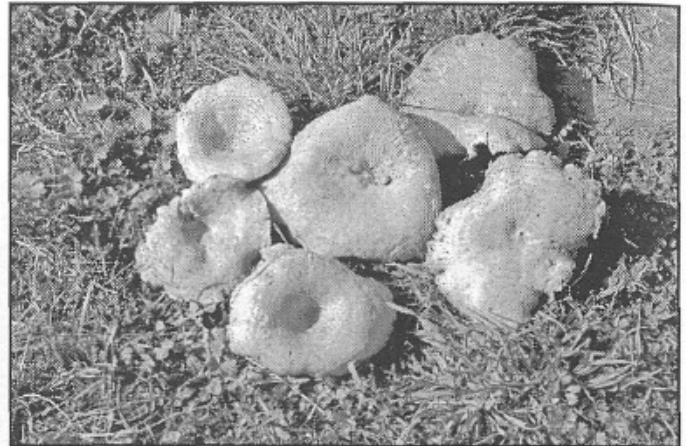
Els arbres amb les fulles mig caigudes, que varien els colors des de l'ocre suau fins el torrat o vermellós intens, i quan n'observam de fulla caduca enmig d'arbres de fulla perenne, com poden ésser els pins, és l'espectacle que ofereixen els boscos, el contrast cromàtic del qual és una veritable delícia visual.

I els olors de la tardor, aquests anys una mica decaiguts perquè no plou gaire, però basta la rosada matinerana per escampar una olor de terra mullada, de fulles mig en descomposició que et fan arribar a l'olfacte una sensació de mullat; i quan trepitges la fullaraca a les primeres hores del matí és d'un silenci moll, les petjades trepitgen una terra blana, és com si flotassis. En canvi així com es va aixecant el dia, quan la tornes a trepitjar el renou és sec, cruixent, de fulla seca. Aquesta sensació un la té quan s'aixeca d'hora pel matí, per anar al camp a fer qualsevol feina.

I la caça de tardor és quan és més esplèndida; apareixen les espècies de pas, que sempre ofereixen més al·licient que les que tenim tot l'any entre nosaltres, s'omplen els sarrons de tords i estornells, alguna cega i a vegades algun tudó, aquests molt vius i molts difícils de tombar.

L'esbart de tords a la "camilla"

Quin goig donen els rovellons!

I els bolets, que de cada any se'n fan manco per la falta de pluja, però que són una delícia que ens ofereix la tardor esplendorosa; els esclatasangs a la brasa, les cogomes amb fricandó, les blaves veres torrades i els picornells amb una bon arròs amb conill també de caça, constitueixen una de les sensacions de tardor inigualables.

I la fruita: magranes que mostren la camisa vermella i ens inciten a desgranar-les sense que ens caigui cap gra a terra i menjades a taula lentament; els caquis, que és una fruita d'un gust exòtic, sempre que no xupem la pell que té un gust amargant, però la polpa és una mossegada que, si tancam els ulls mentre l'assaborim, convida a devorar-ne dos o tres de seguits.

I també les olives que conviden a menjar-ne de novelles, trencades, pansides, senceres... de mil maneres; les olives són un fruit que amb la seva gran varietat de formes, sabors i maneres de preparar-les ja justifiquen el per què la tardor és un temps de maduresa sensual.

Per celebrar-ho be podríem preparar un bon cap de taula amb olives trencades novelles, una mica amargants, que acompanyin un arròs a la cassola de conill o llebre amb dos o tres tords i tallades de rave ben tendre i fresc, d'aquests llargs i blavosos que en tallar-los la polpa és d'un humit tendre i blanc brillant; que no n'hi ha enlloc més que a les illes, és un fruit que va venir del Marroc, on se'n poden veure als mercats durant aquesta època de l'any, i el mengen com nosaltres acompanyant el plat; i per arrodonir-ho dues blaves veres torrades i untades d'una picada d'all i julivert que ens les menjarem amb una llesca de pa, això sí, petita, fregada de tomàtiga de ramellet, sal i oli novell; tot això regat amb un vi negre novell; i per acabar un bol de magrana preparada de bon matí, amb tres o quatre cullerades de sucre i una didalada de vinagre blanc i posada a la nevera dues hores abans de menjar-la.

Bon profit i que per molts d'anys.

A. Gelabert Mas

Barcelona, tardor-2001

ANAU EN COMPTE AMB ELS TELÈFONS 906

Gat escaldat, d'aigua freda tem, diu el nostre refrany. I per si sou gats intel·ligents i previnguts i no us voleu escaldar, feis cas als meus consells. La meva escaladadura em costà més de 3000 pessetes. Ho consider una estafa. Però és que a la vegada devien estar estafant a moltíssimes persones més. I això dia rera dia.

Vaig a relatar-vos el fet fil per randa, perquè això us pot passar a qualsevol des de casa, aquí a Maria. Tenc sintonitzades dues emissores de televisió d'Inca: una crec que es diu Raiguer i l'altra Televisió d'Inca. Des de fa un temps, una d'aquestes emissores emet la programació d'una cadena, TVL, que arriba a tot l'estat. Es dediquen a fer concursos i consultes d'aquestes inútils (per part nostre; per part seva ja veureu que no) d'Astrologia, de com us anirà l'amor, entre altres coses.

L'emissora TVL en qüestió

Idò bé, el passat dia 15 de setembre, a les 14,21 hores (exactitud que em dona la factura telefònica) donaven un d'aquests concursos en el qual havies d'encertar qui cantava. El meu fill em va demanar si podia telefonar ja que sabia la resposta. Na "Lolita" estava cantant "Sarandonga". La presentadora, amb una cançoneta molt repetitiva i ben apresada, animava als telespectadors a cridar al telèfon 906 41 11 22 perquè era molt fàcil i el que l'encertàs se'n podia dur el que volgués: un viatge d'una setmana, una cadena de música, un telèfon mòbil,... el que fos. Així comença el procés d'enllepoliment. També repetí que era igual si hi cridaven nins. El meu fill crida i li diuen que esperi. Pel televisor, la presentadora diu que qui canta està molt relacionada amb "El Pescaïlla", l'home de na Lola Flores. Diu que li passin cridades i sense sentir la veu de qui crida, ella mateixa diu que la seva resposta no és correcta. Tot d'una em vaig adonar que ens enganyaven. Així mateix devora el telèfon de la pantalla i amb lletra petita diu que el preu de les trucades és de 120 pessetes el minut. Dic al meu fill que pengi, que ens estan

enganyant. La presentadora segueix animant a cridar perquè no l'encerten, donant més pistes perquè encara sigui més fàcil i més gent telefoni, però ningú agafa la trucada del nostre telèfon (i pel que supòs de cap altre). La presentadora torna a insistir i diu que l'autoritzen a donar premi doble. El meu fill insisteix en seguir esperant perquè sap la resposta, però no l'agafen: just sona música per l'auricular i pel televisor la presentadora diu que donen respostes, moltes d'elles molt estranyes. Nosaltres no sentim les veus de qui truca.

Passats 29 minuts i 30 segons (la factura) tall la comunicació amb el consegüent enfado del meu fill que no entén el que està passant: ell espera que li donin entrada per obtenir un important premi perquè sap la resposta.

El premi fou per ells. La part que se'n du l'empresa col·laboradora de la factura de telefònica que pujà a 3.031,08 pessetes més el 16% de l'IVA.

Molt bé, però això és el que ens costà a nosaltres. Quants més n'hi hagué d'enganxats a la vegada? O més prest o més tard? I així cada dia. És d'això que viuen aquestes televisions locals?

Es pot considerar una estafa? Jo consider que sí. El que passa és que si la quantitat estafada no supera les 50.000 pessetes la denúncia no passarà envant. I és molt difícil agrupar a tota la gent afectada per poder denunciar aquests fets legalment. I llavors s'ha de poder demostrar que ho és.

Jo faig la denúncia des d'aquí per a què, almanco, tengueu coneixement de causa i actueu en conseqüència. Per la meua banda el que faré serà dessintonitzar aquesta emissora per evitar tentacions i us recoman que faceu el mateix.

Magí Ferriol

«DESCONFIEU DELS ANUNCIS DE FEINA EN QUÈ CAL TRUCAR A UN 906. AL DARRERE HI HA ESTAFADORS QUE VIUEN DEL PERCENTATGE DE LES TRUCADES.»

on viu la doble víctima. Només els falta esperar que surti al carrer per entrar a buïdar-li el pis.

ROBATORI. L'oportunista escull la víctima, que serà un dels membres d'un matrimoni o d'una parella que visquin sols. Després d'haver estudiat els seus moviments i les seves entrades i sortides de casa, només haurà de topar-se amb algun dels dos en el moment oportú i simular

Retrat de l'estafador i de l'esta

El dominical PRESENCIA tractà el tema de les estafes i els telèfons 906

A l'atenció del Consell de Redacció de Fent Carrerany: DE PARTS I QUARTS I ALTRES FLORS VERINOSSES

Dissabte dia 20. Després de quinze dies de pelegrinatge ciutadà torno a Maria i comprovo que novament us "heu oblidat" de mi. Sembla que els meus articles us fan nosa, que us incomoden, que no us interessin les meves col·laboracions. De no ésser així no m'heu mostrat, ni heu posat especial interès en demostrar-ho. Mai no m'ha agradat fer nosa a ningú, i abans de resultar una nosa per a cap associació o cap persona m'enretiro. Sempre he escrit amb infinita il·lusió, tant els meus articles d'escacs, els meus bons o dolents contes i poemes, i articles d'opinió, aquests en sentit de fer crítica constructiva a favor d'un poble millor (el nostre poble), uns mariers millors, i no en sentit d'atacar o perjudicar ningú. Nombroses vegades he manifestat públicament la meva estima cap a la vostra revista (m'agradaria emprar "nostra", però ara per ara no sé si seria correcte). També he manifestat en distintes ocasions que la raó principal de la seva existència és una raó política i aquesta us perd.

Teniu una revista amb grans virtuts i molts més defectes, que no semblau interessats en corregir per millorar-la. Sincerament crec que feu la revista per obligació i no per devoció. Una revista exclusiva i no en benefici del poble. El secret d'una revista plural es troba no sols en tolerar, sinó en compartir opinions divergents. Sou clarament partidistes a l'hora de triar opinions i, en conseqüència, col·laboradors. I us equivocau quan m'encasellau a mi i al Club d'Escacs. No crec que se'm pugui acusar d'impacient, ni de malignitat (de fet quasi tothom se n'aprofita) i, en tot moment, us he atorgat el benefici del dubte, malgrat el nombre de coses estranyes que han envoltat les meves aportacions, i que ara no em queda més remei que qualificar-les d'injustícies.

M'acomio amb desil·lusió i tristesa, exempta de rancúnia. Per sempre mai, Jeroni. Palma, 26/10/2001.

P.D. Prec es publiquin aquestes línies en el proper nombre de la revista a la secció de cartes dels lectors.

Jeroni Bergas Ferriol

RESPOSTA DEL CONSELL DE REDACCIÓ DE FENT CARRERANY A LA CARTA DE JERONI BERGAS

Amic Jeroni,

Quan el passat dilluns dia 29 d'octubre un membre del Consell de Redacció de la revista obrí el correu electrònic per veure que hi havia de nou es va trobar amb aquest escrit teu que reproduïm. En haver-lo llegit i veure qui el signava va admetre no haver entès res. No per la manera com estava escrit, evidentment, sinó pel seu contingut. Quan ens el va fer conèixer a la resta de membres del Consell de Redacció seguïrem igual de sorpresos. No enteníem res. Anem a pams, Jeroni.

Comences la teva carta de comiat dient que "novament" ens hem oblidat de tu, perquè els teus articles ens incomoden, no ens interessin o ens fan nosa. Amb aquest "novament", insinues que t'hem deixat de publicar res que ens hagi fet arribar abans de tancar la revista? Mai, Jeroni, mai, des que la revista ha sortit a la llum -i ja en fa quinze anys que existeix- a ningú, absolutament a ningú, se li ha censurat o negat la publicació de cap article que arribàs dins dels terminis prevists i que s'ajustàs a uns criteris de correcció basats en no insultar o difamar ningú. I els membres del Consell de Redacció han estat molts i diferents. I volem creure que tots han respectat aquests mateixos criteris democràtics.

Si allò que insinues és que hi ha hagut problemes amb algun article teu, convendria que especificassis quan i quin problema hi ha hagut, ja que conscientment, no en tenim constància de cap. Tu saps, més que ningú, ja que la teva feina desinteressada al front del Club d'Escacs ho

avala, que dur endavant una publicació com aquesta cada mes, no és precisament una "ganga", ja que es fa a base de robar hores de descans i de dedicació a les nostres famílies, que són les que més pateixen aquesta dedicació mensual. I si seguim endavant és perquè creiem en el valor que això té per a un poble com el nostre. Oferir a tothom un lloc on fer arribar totes les inquietuds que formen part de la diversitat pròpia de qualsevol col·lectivitat, sense fer partidismes de cap classe. I veus com la teva, com la de tots aquells que en volen fer ús a través de les seves pàgines, són imprescindibles per seguir endavant. Quan se t'ha negat cap col·laboració? Quan ens hem negat a publicar cap escrit teu?

No Jeroni, nosaltres no triam cap col·laborador, ni marcam cap pauta ideològica, ni els temes a tractar, tal com dius tu. Col·labora qui vol i està disposat a fer-nos-ho arribar abans de tancar l'edició. Què són aquestes coses "estranyes" que insinues que han envoltat les teves col·laboracions? De l'única cosa que som conscients és d'un fet tan bo d'explicar i tan bo de resoldre, que si no l'has volgut solucionar és perquè no t'ha interessat. Sabem, i tu també ho saps, perquè un membre del Consell de Redacció t'ho va explicar, que el mes d'agost ens vares fer arribar una cosa per correu electrònic i que nosaltres no poguérem recollir per un problema amb el servidor de Premsa Forana. Problema que no només et va afectar a tu, sinó a algun altre col·laborador, que ens va dur el text en mà, perquè es publicàs el mes següent. Aquest proble-

ma no l'hem solucionat fins a finals d'octubre. Viure en un poble tan petit com el nostre, on tothom es coneix, té el gran avantatge de poder resoldre els malentesos parlant amb la gent, directament. Si tu veies que el teu article no es publicava, Jeroni, per què no parlaves amb nosaltres, enlloc de malpensar coses estranyes, i haguessis vist que no hi havia res en contra de ningú, sinó només un problema purament tecnològic?

¿Saps quantes vegades, Jeroni, ens has fet arribar un article teu a darrera hora (cosa que no només passa amb tu, sinó amb molta altra gent), quan pràcticament la revista ja està tancada, i hem passat feines i treballs per omplir les pàgines corresponents (no sempre un col·lectiu de 1700 persones dóna per fer 24 pàgines mensuals), agafant col·laboracions d'altres llocs, i hem hagut de tornar a compondre les pàgines per donar prioritat a coses de Maria, o a articles de gent de Maria com en el teu cas,

perquè era un criteri que ens hem marcat des del principi i no el volíem abandonar? I no has tingut cap queixa de cap de nosaltres. Al contrari, ben agraïts, per la col·laboració. Teva i d'altres.

Seguim allà on érem Jeroni. Oberts a tothom; perquè si no fos així, la revista ja faria temps que no existiria. Volem creure que tot ha estat un malentès, que amb una xerrada ben senzilla i avinent, s'hauria desfet immediatament. Segueixes tenint les portes obertes, Jeroni; parlis del que parlis, facis crítiques o elogis, facis creació literària o parlis d'escacs, de la manera com només tu saps fer-ho. I si ens has de criticar per alguna cosa que hem fet malament, fes-ho; però no peguis cap bufetada per allò que no hem fet, ni ens ha passat pel cap fer mai: censurar-te, ignorar-te, silenciar-te.

Una abraçada.

Consell de Redacció de la Revista Fent Carrerany

LLUMS I TENEBRES

El mes de setembre, sempre bell, pel seu costat de llums i tenebres que anuncien l'imminent arribada de la tardor. Enguany ha revestit el seu especial encant per la prematura arribada de les pluges que han netejat l'atmosfera dels estralls de l'estiu.

Precisament l'11 de setembre, quan tots estàvem gaudint el pas dels rigors de l'estiu a la suavitat de la tardor, m'entretenia llegint un article endarrerit de la revista "Eclesia" que publicava una carta del Doctor Roger de Taize, carta que dirigeix al món i crec que ve essent habitual d'un temps a aquesta part. El vistós d'aquestes cartes és que en elles el doctor Roger maneja paraules i conceptes molt senzills i a la vegada profunds.

Ja sabem que Taize suposa en el món un focus d'espiritualitat renovador. Propugna el perdó, la pau, la concòrdia i l'amor. Certament també un esforç ecumènic.

Estava doncs, llegint precioses paraules com aquestes: "quan la comunió que és l'Església es torna diàfana, perquè cerca estimar i perdonar, entrarem a la fi dins una primavera de l'Església?". Tota la carta és una invitació a l'esperança. Mentre la serenitat que es desprèn d'aquesta carta tractava de trobar abric dins el meu esperit, irrompen dins ell, i en el món sencer, les notícies dels actes terroristes que en aquells moments s'estaven produint en els Estats Units.

Quin contrast de llums i tenebres!. Fe i fatalisme.

La incipient tardor, lluminosa i bella, es torna sobtadament obscura i lletja. La recerca delerosa de Déu, que duu impresa tot home de bé, a través de totes les religions serioses (i per tant respectables), es torna contra ell quan deriva cap el fanatisme i la intolerància.

Aquestes setmanes, veus autoritzades han encertat dient que el fanatisme és l'anvers negre de tota religió. Fugim de Déu en la mateixa mesura que ens acostam al fanatisme. La tolerància en canvi, el respecte a la part de veritat que pot contenir la creença de l'altre, fomenta la comprensió i possibilita el diàleg. Tots sabem que mai sabrem a aquesta vida "com és el nostre Déu", mentre cercam la seva imatge i formulam mil preguntes que no sabem respondre de moment, construïm l'esperança en el transcendent. Creim que a la fi, ho entendrem tot perquè tot serà transparent. Per arribar a aquesta conclusió ens servim de la fe. La fe no deu ésser tan cega com pensam a vegades, no tan inapel·lable, sinó que tal volta és el resultat present d'una recerca no plenament satisfeta, però si netament albirada. Bells contrastos de llums de tardor. També en les nostres vides es produeixen contrastos forts. Fe i ateisme. A vegades s'alternen en nosaltres com la bondat i el terrorisme, sempre el bé i el mal al nostre entorn.

I malgrat tot, el doctor Roger ens demana si pressentim la felicitat, que està dins la senzillesa del cor, en la bondat, en l'amor. De les seves paraules es desprèn que Déu no té altra arma que l'amor. Arma que no destrueix, sinó construeix. Se m'acut que l'esperit de Taize té indubtables concomitàncies amb l'esperit sant.

Miquel Rosselló i Quetglas

BAR RESTAURANT

"SES TARRAGONES"

Pa amb oli
i
Carn torrada

Carret. Petra - Sta. Margallida Km. 6'500 - Tel.: 971 52 53 16

PREGUNTES INNOCENTS

Ja que el tema d'avui és de preguntes, permeteu-me que abans de res us parli de na Caterina, una amiga meva... Na Caterina, una nina que vaig conèixer fa uns dies quan jugava per darrera ca nostra, vigilada per la seva padrina, ja que la seva mare tenia altres feines. .

Na Caterina és una nina que a més de guapa, desperta i bona al·lota és, també, una preguntona que no té remei. Ho vol saber tot, i demana, demana! Quan li has contat alguna cosa, si ella no ho entén o no està conforme, insisteix, afegint: —I perquè?—. Dóna gust i causa admiració observar l'interès que té per les coses. I a vegades te fa cavil·lar, com per exemple, l'altre dia quan em digué: —"Per què aquest moix teu està tan grassot?"—. I en explicar-li que allò no era un moix, sinó una moixa que estava embarassada, em replicà: —"I per què està embarassada?"—. I d'aquesta manera arribarem a parlar de la mare de na Caterina que aquells dies, precisament, estava esperant el que seria el seu germanet, en Toni, que per cert ja és aquí, i ja sé com és de petit i guapo, perquè na Caterina ja se n'ha cuidat de contar-m'ho (aprofit per felicitar els pares assegurant-los que el petit de la casa tindrà una "teta" com no n'hi ha). He de dir que na Caterina solament té tres anys, però fa cada pregunta...

I DE PREGUNTES ANAM AVUI

I parlarem de voravies:- Els qui teniu la gentilesa i també la paciència de llegir aquests escrits que de tant en tant servidor fa públics gràcies a la deferència de FENT CARRERANY recordareu que en una altra intervenció ja tocàrem el tema de les voreres dels nostres carrers (dèiem que no enteníem perquè les persones majors en transitar per algunes d'aquestes voravies haguessin d'emprar el "gaiato" a més de com a tercera cama, també com a radar que els detectàs els obstacles que per tot arreu es trobaven. I ho comparàvem a les calçades que generalment estan ben llises i sense cap escaló). Idò bé, avui parlarem de la neteja d'aquestes voreres. I començarem per demanar:- A qui correspon? He de confessar, com ja he fet altres vegades, que som ignorant del tot respecte de si hi pot haver alguna Norma Municipal, orientadora d'aquest fet i en vigor. Qui té l'obligació que les voravies dels nostres carrers estiguin més o manco netes? -sempre que sigui així com les volguem... Des de sempre hem conegut allò d'"agranar sa carrera" (em fa recordar un amic, ja desaparegut, que estava enamorat d'una al·lota de Sa Tanca, i contava, gojós:—"Fins i tot agranant sa carrera hi té gràcia"). O sia que ha estat sempre així, allò d'"agranar la carrera, fer neta la vorera i el tros de calçada de davant ca nostra, cadascú el tros

que li correspon en particular. Ho hem vist sempre així i tots ho sabem. Però resulta que, a més de ca nostra hi pot haver un veïnat, una vivenda que pot estar desocupada o que els amos siguin fora; i en aquest cas, generalment un dels veïnats es cuiden de fer-ho net. Es dóna també el cas que a alguns carrers hi ha solars sense edificar, que si tenen amo, aquests no es cuiden gens de la neteja de les voreres que els corresponen i no "agranen la seva carrera". I aquí ve una altra pregunta:- Qui és responsable d'aquesta neteja? -si és que ho volem net (generalment estan "d'aquella manera". I com diria na Caterina:- Per què?). I seguint, encara una altra pregunta:- Els edificis públics; a qui correspon? qui té l'obligació que les voreres d'aquests edificis estiguin "Com Déu mana"? Qui ha d'"agranar sa carrera"?

Ho celebrem! Ens alegrem en comprovar com aquell "Fruit de la Terra", com el titlà aquell amic, en referència a allò que un deia "sembrats", al voltant de la Plaça de les Dones, s'ha segat (Em diuen que va ser degut a la Fira. Beneïda Fira, idò!)

I ARA, UNA ALTRA PREGUNTA (NO TAN INNOCENT)

A força de ser sincers, hem d'admetre que, a partir de l'onze de setembre i en motiu de l'acte criminal executat per uns terroristes, monstruositat que tots els qui tenim algun sentiment humanitari condemnam, els qui comanden aquest món nostre, aquests a qui el nostre President acompanya gratuïtament i sense condicions, han canviat el sistema de Justícia regnant en el passat, que, si no vaig errat, era:

- No es podien perseguir terroristes fora del país.
- No es podia ajusticiar ningú, sense ser jutjat abans.
- Els errors, arrestant o segrestant suposats terroristes, es pagava.

Això era així, com sabem.

Idò bé, verificat aquest canvi pels "mandataris", com hem dit, pregunt: No seria hora de... No seria hora de reconsiderar aquelles decisions d'enrere, tota vegada que les "Noves Normes", dictades, com hem dit, pels qui comanden, gràcies al poder militar i econòmic, ho han canviat tot, i així veiem que el que abans no es podia fer, ara es fa, corregit i augmentat. I no ho dic per un vet aquí (per falta als manaments citats -a, b i c-, actualment en el nostre país hi ha uns quants guàrdies civils empresonats i condemnats, alguns dels quals aleshores eren càrrecs polítics, en aplicació de la justícia de llavors). No, no ho dic per un vet aquí! Proves que tot ha canviat les tenim a cada moment.

O no és cert? No és cert que el president dels EEUU autoritza perseguir fins allà on sigui qui creu autors de l'acte criminal contra el seu país? O no és cert que ofereixen recompenses en el més pur estil de l'Oest: VIU

o MORT?. O no és cert que les primeres baixes –morts-conegudes són aquells quatre treballadors de l'UNICEF, l'obra humanitària per excel·lència, morts per ERROR (C) per un míssil (on és la tecnologia ianqui?), disparat per un irresponsable? No és cert que també un altre míssil ha destruït totalment un magatzem estibat de queviures, roba i altres coses necessàries per mitigar la fam i el fred de milions d'ésser innocents? Magatzem de la Creu Roja? O no és cert que per ERROR (?) s'ha destruït totalment un miserable llogarret (200 morts)?... Maleït error! Per tot això segueixc amb la pregunta:

NO SERIA HORA DE...

I faig la pregunta basat en la història. I citaré: L'any 1931, quan entrà la República, aquí, en el nostre país, uns quants individus que estaven empresonats pel sol fet de ser republicans, passaren de la presó a la Direcció de Govern. O sia, que, com ara, el que abans era "pecat", es canvià en un moment en recompensa, honor i llibertat. Per això crec que podríem dir, sense faltar, que el que no podia fer, ahir, el general Galindo, ho pot fer –ho fa- el president Bush, avui... O no?

**COMUNICAT DE PREMSA
SÍ A L'ECOTAXA**

Aquests darrers dies hem pogut observar com el Govern del Pacte de Progrés està fent-se enrera en el propòsit de tirar endavant l'impost ecològic. Davant d'aquest fet que qualificam d'absolutament lamentable id'una falta de decisió ferma davant el govern central i de la federació hotelera que aquesta vegada utilitza l'excusa dels fets de l'11 desembre per fer trontollar allò que mai no ha volgut. Des d'Esquerra Republicana a les Illes reivindicam la plena vigència del'impost donat que la saturació urbanística, l'esgotament de recursos energètics (aigua, electricitat, etc) i la destrucció mediambiental handut les Illes al límit de la seva sostenibilitat. Per tant, aquesta és la nostra veritable crisi i conseqüentment

Per tant seguiré repetint la pregunta:- NO SERIA HORA DE...?

Abans d'acabar vull advertir que al començament m'he inclinat, m'he sumat al grup dels qui condemnen totalment els actes terroristes comesos per criminals que no mereixen altre nom: CRIMINALS! Ho repetesc per si algun d'aquests que cerquen embullar fil, li dóna per mal llegir aquest escrit; com aquell que perquè en una ocasió vaig dir que no era del "Mallorca", m'entimà: -"Idò no ets mallorquí!". Com si el RCD MALLORCA, tengués res a veure amb el meu naixement.

Res més. Que estiguen bons us desitja el vostre amic

Miquel Oliver i Roig

Maria, 20 d'octubre de 2001

PD. Sabíeu que els ianquis d'Amèrica del Nord ignoren –almanco la meitat d'ells- on cau Espanya? Sabíeu que quan la "Tejerada", un personatge gros, digué: —Un "toreador" ha ocupat el Congrés a Espanya. Idò diuen que va anar així.

el Govern del Pacte de Progrés hauria de mantenir la seva integritat institucional davant aquestes agressions flagrants dels poders fàctics idel menyspreu continuat i mantingut del Govern de l'Estat Espanyol. Conservar territori, gestionar correctament els béns naturals, crear fons de compensació interterritorial, crear parcs naturals, comprar espais naturals, mantenir vives les explotacions agrícoles i ramaderes són temes que han de passar davant dels que únicament suposen uns menors beneficis d'un determinat sector i per descomptat condemnen el territorial mateix model desregulat i salvatge de sempre.

Bernat Crespí i Nadal, Secretari d'Imatge i Comunicació Esquerra Republicana Illes Balears i Pitiüses

La ciutat de Mallorca, 25 d'octubre de 2001

PROGRAMA VIVIM PLEGATS

Nati de Grado, vingué a l'escola amb varies maletes plenes de contes i objectes de tot el món amb l'objectiu de presentar a mestres i alumnes el programa Vivim Plegats.

Amb aquest programa es pretén aconseguir un coneixement de les diferents cultures dels alumne si famílies immigrants

En la imatge la teniu en un moment d'aquesta presentació.

Vots, en femení singular

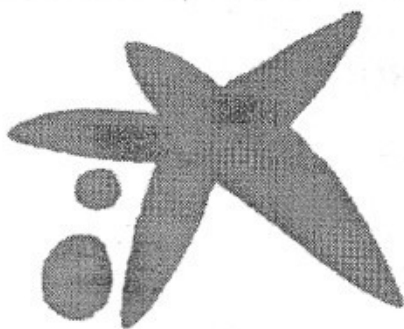
Sr.ª Director^a: Vos prec que vulgueu publicar aquest escrit que vos remet.

Moltes gràcies. Cecili Buele i Ramis Diputat del PSM-Entesa Nacionalista al Parlament de les Illes Balears

Vivim una democràcia moderna molt jove i molt tendra. Les illes Balears i Pitiüses l'han poguda fruir durant poques dècades. Fa poc temps que s'està impulsant i promovent el tarannà democràtic en el nostre comportament ciutadà i en el funcionament de les nostres institucions públiques. Una de les dades més significatives d'aquesta immadura política democràtica en la qual vivim immersos, ve representada per un fet del tot rellevant. Que les dones puguin votar en unes eleccions, és un fet ben recent. Massa recent, pentura. Tot just se n'acaben de celebrar els 70 anys. Va fer falta que s'implantàs la segona República, perquè es reconegués per primera vegada en la història de l'Estat espanyol el dret de vot de les dones. Fins dia 1 d'octubre de l'any 1931 només podien votar els homes. A partir d'aquella data històrica, s'aconseguia que les dones fossin considerades ciutadanes amb ple dret a votar. No fou gens fàcil aconseguir-ho. S'hagueren de superar forts debats i grans polèmiques, moltes i molt grans dificultats. Sobretot, de part d'aquelles dones actives i valentes que, d'una manera tan incomprensible com enèrgica, s'havien d'enfrontar als costums, les idees, els hàbits i les mentalitats característiques d'una societat dominada políticament i exclusivament per homes. El Diari de

Sessions del Congrés dels Diputats del propassat dia 2 d'octubre de 2001, reproduceix el text íntegre de la Declaració institucional que, d'acord amb la Junta de Portaveus, va ser acordada per assentiment de tots els diputats presents a la cambra, un cop va ser llegida per la presidenta, Sr.ª Luisa Fernanda Rudi Úbeda. Deia així: «L'1 d'octubre de 1931 les Corts constituents de la Segona República espanyola varen aprovar el que després seria l'article 36 de la Constitució. S'HI RECULL PER PRIMERA VEGADA EN LA HISTÒRIA EL DRET DE VOT DE LES DONES. El reconeixement del sufragi femení va ser objecte d'un dur debat democràtic produït en aqueixa mateixa Cambra i es va fer possible gràcies al compromís de molts homes i moltes dones, entre les quals destaca pel seu gran esforç Clara Campoamor, que AMB LA SEVA TENACITAT ACONSEGUÍ LA CIUTADANIA PER A LES DONES. El Congrés dels Diputats vol recordar avui aquells homes i aquelles dones que aconseguiren el reconeixement d'un dret bàsic per a l'obtenció de la igualtat entre els sexes. Avui, amb una Constitució essencialment igualitària, el Congrés dels Diputats en referma la voluntat de continuar remouent tots els obstacles discriminatoris que puguin subsistir, per tal de fer possible, així, que la igualtat entre homes i dones sigui definitivament una realitat». Tant de bo que aquest reconeixement públic a la tasca realitzada a favor del vot femení, comporti també l'impuls incessant d'una presència molt més efectiva de les dones, a les més altes instàncies de la representació i l'administració pública a les nostres Illes. Cecili Buele i Ramis Diputat del PSM-Entesa Nacionalista al Parlament de les Illes Balears

"la Caixa"

OFICINA DE MARIA DE LA SALUT

CARRERANY ESPORTIU

ALEVINS

1ª VOLTA

1 JORNADA 20/10/2001
MARIER - CAMPANET 2 - 5

2 JORNADA 27/10/2001
LLOSETENSE - MARIER 3 - 2

3 JORNADA 03/11/2001
MARIER - CAMPOS 7 - 1

4 JORNADA 10/11/2001
ALGAIDA - MARIER

5 JORNADA 24/11/2001
MARIER - MARGARITENSE

6 JORNADA 01/12/2001
SINEU -)MARIER

7 JORNADA 08/12/2001
ALARO - MARIER

JUVENILS

1ª VOLTA

3 JORNADA 21/10/2001
MARIER ESPAÑA ATª DEL E. 1-2

4 JORNADA 28/10/2001
ATª LA UNION DEL L.U. MARIER 6-0

5 JORNADA 04/11/2001
MARIER SON SARDINA

6 JORNADA 11/11/2001
PENYA BLAUGRANA LLUBI MARIER

7 JORNADA 18/11/2001
MARIER PETRA

8 JORNADA 02/12/2001
ES PLA MARIER

9 JORNADA 09/12/2001
ATª RAFAL B. MARIER

BENJAMINS

1ª VOLTA

1 JORNADA 28/09/2001
PETRA - MARIENSE 0-5

2 JORNADA 06/10/2001
MARIENSE - CARDESSAR 9-1

3 JORNADA 13/10/2001
ES PLA (S)MARIENSE 1-5

4 JORNADA 20/10/2001
MARIENSE (S)JUV.MANACOR 10-0

5 JORNADA 27/10/2001
MANACOR (S)MARIENSE 8-1

6 JORNADA 02/11/2001
MARIENSE (V)BADIA C.M.S.S. 2-2

7 JORNADA 09/11/2001
ESCOLAR (S)MARIENSE

8 JORNADA 24/11/2001
MARIENSE (S)MONTUIRI

9 JORNADA 01/12/2001
ARTA (S)MARIENSE

Benjamins F 7 Pobles G

1.MANACOR	5	5	0	0	47	4	15
2.Mariér	5	4	0	1	30	11	12
3.Es Pla	5	4	0	1	21	10	12
4.Cala Millor	5	3	1	1	25	6	10
5.Montuiri	5	3	1	1	17	16	10
6.Escolar	4	2	1	1	18	9	7
7.Arta	4	1	1	2	13	11	4
8.Portocristo	5	1	1	3	19	26	4
9.Cardassar	5	1	1	3	9	22	4
10.Petra	5	1	0	4	12	13	3
11.Jov. Manacor	5	0	1	4	3	38	1
12.Manacorins	5	0	1	4	2	50	1

Alevins F 7 A

CARDESSAR-ALARO	7-0
SON SERVERA-PORRERES	0-1
CAMPANET-P.B.LLUBI	1-0
LLOSETI-MARIER	3-2
CAMPOS-SINEU	6-3
ALGAIDA-MARGALIDA	3-0

1.CARDESSAR	2	2	0	0	21	0	6
2.Algaída	2	2	0	0	13	6	6
3.Campañet	2	2	0	0	6	2	6
4.P.B.Llubi	2	1	0	1	4	2	3
5.Campos	2	1	0	1	8	8	3
6.Margalida	2	1	0	1	5	5	3
7.Llosetí	2	1	0	1	4	5	3
8.Sineu	2	1	0	1	6	7	3
9.Porreres	2	1	0	1	1	14	3
10.Son Servera	2	0	0	2	1	5	0
11.Mariér	2	0	0	2	4	8	0
12.Alaró	2	0	0	2	6	17	0

Juvenils 3a B

COLL RABASSA-AT. RAFAL B	Ajor.
CAMPANET-COLLERA	Ajor.
ESPAÑA AT.-S.CATALINA AT.	8-1
AT. LA UNIO-MARIER	6-0
SON SARDINA-ES PLA	5-2

1.ESPAÑA AT.	3	3	0	0	13	4	9
2.Son Sardina	3	2	1	0	14	6	7
3.At. la Unió	3	2	1	0	11	3	7
4.At. Rafal B.	3	1	1	1	13	10	4
5.S. Catalina At.	2	1	0	1	5	11	3
6.P. B. Llubi	3	0	2	1	7	9	2
7.Es Pla	3	0	1	2	5	9	1
8.Mariér	2	0	0	2	1	8	0
9.Collera	2	0	0	2	5	14	0
10.Campañet	0	0	0	0	0	0	0
11.Coll Rabassa	0	0	0	0	0	0	0

DISSABTE

10 Nov. 2001

Sta. Eugènia

A partir de les 10 del matí

2a Trobada

Músics per la Llengua

HI CANTAM

perquè

INFANTIL

CUCORBA - SERPENTINA - SPAGUETTI

TRADICIONAL

CAP ON NAM - AL-MAYURQA - BROSTADA
ARPELLOTS HAVANERES - COLLA DE XEREMERS
ESPIRAFOC - HERBES DOLCES - BIEL MAJORAL
GRALLERS DE MANACOR - MÚSICA NOSTRA
PLA FORANA - NOU ROMANCER - QUART CREIXENT
XALOC MÚSICA - XEREMERS DE STA EUGÈNIA
AIRES FORMENTERENCS - XIMBOMBA ATÒMICA
MARIA DEL MAR BONET

CANÇÓ

CRISTINA SALOM - DAMIÀ TIMONER - TONI MORLÀ
ESPIRAL D'EMBULLS - LLUÍS GILI - GUILLEM SANSÓ
SUSO REXACH - TOMEU PENYA - MAR DE MÚSICA
SIGUI COM SIGUI - TOMEU ESTARAS - CAP PELA
TONI TERRADES - TOMEU QUETGLES GRUP -
ESTRANYA MENT - S'ARRUAL JAZZ MORT - UC
VALENTIN MENDOZA

POP-ROCK

AGRIMONIA FORESTAL - ANTONIA FONT
AMB UNA MICA DE SORT - COM TU - COSMOS
EREGATS - FAMÍLIA LÓPEZ - INCOMPLETS
FORA DES SEMBRAT - GÉMINIS - INVENTARI -
JOAN BIBILONI - JOAN TONI SKARABAT
KE REGGAE SKA - MAL VICI - MARISA ROJAS
OCULTS - OPRIMITS - PEDREGATS - SYPHOSIS
SA BANDA PIRATA - LÍMIT - SACRILÈGI
TINA SERVERA - TU SABRAS - QUE MÉS VOLS

ORGANITZA:

ASSOCIACIÓ CULTURAL

PATROCINA:

Consell de Mallorca
Cultura i Juventut

SANTA EUGÈNIA

"SA NOS TRA"
Obra Social i Cultural

COL·LABORA:

COL·LABORACIÓ DE LA GENERALITAT

FIRES
FEDERACIÓ DE FERRERES

ENDERMEDIA

endemrock

somràdio

ZONA D'ACAMPADA FIRA DEL DISC EN CATALÀ

ENTRADA GRATUITA TORRADA PER DINAR I SOPAR